



جزوه تست عربی دوازدهم
مبحث: قواعد درس ۱۴
تهیه و تنظیم: سرکار خانم نیلوفر اسرار
دبیر عربی گروه آموزشی مکعب



@konkoorname



cubeeducationalgroup



cubeeducationalgroup

مفعول مطلق

نوعی قید است و مربوط به فعل جمله می باشد. به دو دسته تقسیم می شود:

۱. مفعول مطلق تاکیدی ۲. مفعول مطلق نوعی (میانی)

مفعول مطلق تاکیدی:

بر وقوع فعل جمله تاکید می کند و دارای ویژگی های زیر است:

مصدر - منصوب

از جنس خود فعل است

بعد از آن هیچ صفت ، مضاف الیه و جمله وصفیه ای قرار نمی گیرد.

مثال: ذهب علی ذهاباً / استغفرتُ اللَّهُ استغفاراً
فعل فاعل مفعول مطلق فعل و فاعل مفعول مفعول مطلق



@konkoorname



cubeeducationalgroup



cubeeducationalgroup

مفعول مطلق نوعی

مصدر فعل جمله به همراه صفت یا مضاف الیه یا جمله وصفیه ، بعد از فعل می آید و چگونگی انجام فعل را مطرح می کند.
مثال :

صبر المؤمن صبراً / أَيُوب

فعل فاعل مفعول مطلق نوعی مضاف الیه

فعل فاعل مفعول مطلق نوعی صفت

صبر المؤمن صبراً لا يوصف

فعل فاعل مفعول مطلق نوعی جمله وصفیه

نکته: جمله وصفیه ، جمله ای است که بعد از اسم نکره می آید و آن را توصیف می کند

مثال : جاءَ رجُلٌ يضحكَ مردی که میخندید آمد.

نکره جمله وصفیه

* مضاف ال ، تنوین و نون مثنی و جمع مذکر نمی گیرد پس مفعول مطلق وقتی مضاف واقع شود، این چهار مورد را نمی پذیرد.



نکات ترجمه‌ای

به نحوه ترجمه انواع مفعول مطلق توجه کنید :

۱. مفعول مطلق تاکیدی: با قید‌های تاکیدی مانند «حتما، قطعاً» ترجمه می‌شود
مثال : ذهب على ذهاباً على قطعاً رفت

۲. مفعول مطلق نوعی با مضاف اليه : همراه با قید‌های «مثل، مانند» ترجمه می‌شود
مثال : جلستُ جلوس المعلم مثل معلم نشستم



نکات ترجمه‌ای

به نحوه ترجمه انواع مفعول مطلق توجه کنید:

۳. مفعول مطلق با صفت: در جمله از صفت استفاده می‌شود
مثال : صبرتُ صبراً جمیلاً به زیبایی صبر کردم

۴. مفعول مطلق نوعی با جمله وصفیه : مصدر + ای + که + جمله وصفیه یا فعل
یا به شکل : به گونه‌ای که + جمله وصفیه

مثال : خاف الرجل خوفاً منعةً مرد ترسید ، ترسیدنی که او را منع کرد /
مرد به گونه‌ای ترسید که او را منع کرد



توجه کنید :

اگر بعد از مصدر حروف ، « و - ف - ثم - بل - لـ » - لکن -حتی « باید، مفعول مطلق از نوع تاکیدی می باشد.

مثال:

ذهبت ذهاباً فاء على
فعل و فاعل مفعول مطلق تاکیدی

دقت کنید (فعل + مصدر) مفعول مطلق می سازد نه (اسم + اسم) در نتیجه در عبارت زیر مفعول مطلق نداریم.

مثال : کان صبری صبراً جميلاً صبر من صبری نیکو بود.

* **مفعول مطلق حتماً جامد بوده و بدون «ال» است.**



تست های مبحث



@konkoorname



cubeeducationalgroup



cubeeducationalgroup

١. عَيْنُ المَصْدِر لَا يُبَيِّنُ نَوْعَ الْفَعْلِ:

- (١) يَا أَصْدِقَاءَ أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ وَفَاءَ جَمِيلًاً!
- (٢) شَجَعَنَا أَصْدِقَاءَنَا فِي الْمَسَابِقَةِ تَشْجِيعًا كَثِيرًا!
- (٣) إِنْ كُنْتَ تَلَمِيذًا عَاقِلًا فَلَا تُضِيِّعْ أَوْقَاتَكَ تَضِيِّعًا!
- (٤) إِنَّ الْعَطَّارَ يَشْمَ رائحةَ الْمَسْكِ شَمَّا دَقِيقًا وَ يَعْرُفُه!



٢. عَيْنِ المفعول المطلق للتأكيد:

- ١) أَخَذَتِ الْعَجُوزَةُ حَقًا كَانَ قَدْ سُلِّبَ مِنْهَا قَبْلَ أَعْوَامٍ!
- ٢) فِي بَدَائِيَّهِ الْحَفْلَةِ قَرأَ الْقَارِئِ آيَاتِ الْقُرْآنِ قِرَاءَهُ أَعْجَبَتِ الْخُضَارَ جَمِيعَهُمْ!
- ٣) أَدَّبَتِ الْمُدْرِسَةُ طَالِبَتِهَا الْمُتَكَاسِلَةُ تَأدِيبًا فَأَصْلَحَتِ أَعْمَالَهَا!
- ٤) أَكْرَمَنَا أُسْتَادُّنَا فِي دَرْسِ اللِّغَةِ الإِنْجِلِيزِيَّةِ إِكْرَامًا يَلِيقُ بِهِ!



@konkoorname



cubeeducationalgroup



cubeeducationalgroup

٣. عِين المفعول المطلق يختلف نوعه:

- ١) مَن يَتَفَكَّرُ فِي عَالَمِ الْخَلْقِ تَفَكِّرًا يَفْهَمُ بِأَنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ!
- ٢) نَحْنُ نُصَدِّقُ الْكَلَامَ الصَّحِيحَ تَصْدِيقًا وَ نُؤْيِدُهُ كَثِيرًا!
- ٣) يَسْتَغْفِرُ الْمُذَنبُ مِنْ أَعْمَالِهِ اسْتغْفارًا قَبْلَ نَزْوَلِ الْبَلَاءِ!
- ٤) إِنَّ صَدِيقَى لَعِبَ فِي مَبَارَاهِ كَرِهِ الْقَدَمِ لَعِبَ الْفَائِزِينَ مَسْرُورًا!



٤. عَيْنَ الْعَبَارَةِ الَّتِي جَاءَ فِيهَا مُصْدَرُ لِبِيَانِ كِيفِيَّةِ وقوعِ الْفَعْلِ:

- ١) اسْتَقَبَلْتُ الضَّيْوَفَ وَ كَرَمْتُهُمْ تَكْرِيمًا!
- ٢) نَظَّمْنَا حِوارًا طَويِّلًا حَوْلَ الْمُشَاكِلِ الْإِجْتِمَاعِيَّةِ!
- ٣) شَاهَدَتْ مَعْلَمَتِي الْأَطْفَالَ الْيَتَامَى مُشَاهِدَةَ الْأُمُّ الْحَنُونِ!
- ٤) قَرَأْتُ كِتَابًا فَلْسَفِيًّا وَ فَهِمْتُ بَعْضَ مَبَاحِثِهِ صَعِبَةً!



٥. عَيْنَ مَا لِيْسَ فِيهِ الْمَفْعُولُ الْمُطْلَقُ:

- ١) إِنَّ التَّحْدِيدَ فِي اخْتِيَارِ الْكِتَبِ كَالْتَّحْدِيدِ فِي اخْتِيَارِ الطَّعَامِ!
- ٢) عَلَيْكُمْ أَنْ تَحْاسِبُوا أَنفُسَكُمْ فِي الدُّنْيَا مَحَاسِبَةً دَقِيقَةً!
- ٣) إِنَّ الْمُقَاتِلِينَ هَجَّمُوا عَلَى جَمِيعِ الْأَعْدَاءِ هَجْوَمَ الْأَسْوَدِ!
- ٤) يَرْتَلُ هَذَا الْقَارِئُ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا جَمِيلًا



@konkoorname



cubeeducationalgroup



cubeeducationalgroup